

ADRODDIAD I'R IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL 6 Hydref, 2025

TEITL: Adroddiad Chwarterol yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr
Adam Graham, Uwch Swyddog Trafnidiaeth

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Ystyried yr adroddiad chwarterol fel sy'n ofynnol ymhellach i'r Cylch Gorchwyl.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Ystyried yr adroddiad a gwneud argymhellion os oes angen i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

3.1. Cymeradwywyd y Cylch Gorchwyl yng nghyfarfod yr is-bwyllgor ar 1 Hydref 2024. Mae'r Is-bwyllgor bellach wedi bod yn ei le ers blwyddyn. Dyma'r ail adroddiad adolygu, gyda'r un blaenorol ym mis Mawrth 2025.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Mae'r Cylch Gorchwyl yn nodi y bydd yr "Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol yn paratoi adroddiad chwarterol ar ei waith ar gyfer y Cyd-bwyllgor Corfforedig a fydd yn cynnwys:

- Cynnydd o ran gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, gan gynnwys Rhaglenni a Phrosiectau unigol
- Perfformiad Ariannol y Pwyllgor
- Datblygiadau sydd ar y gweill"

4.2. Cyd-destun adroddiad o'r fath yw sicrhau bod gwaith yr is-bwyllgor yn agored ac yn dryloyw a bod ei swyddogaethau'n cael eu cyfathrebu'n glir. Cododd yr ymarfer ymgynghori ar y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ymwybyddiaeth o waith y CBC ac yn benodol ei bwerau mewn perthynas â datblygu a chyflawni polisiau trafndiaeth ar gyfer rhanbarth Gogledd Cymru.

4.3. Mae rheoli adnoddau yn swyddogaeth yr is-bwyllgor sy'n cynnwys y cyfle i fonitro ac adolygu lefel a defnydd yr adnoddau sydd eu hangen, a lle mae'n ystyried ei fod yn briodol gwneud argymhellion i'r CBC mewn perthynas â'r materion hyn.

4.4. Mae'r Cylch Gorchwyl yn darparu y bydd adroddiadau chwarterol yn ffurfio rhan o brotocol craffu y cytunwyd arno a bydd ar ffurf fydd yn hwyluso ei gyflwyno i drefniadau Craffu neu drefniadau llywodraethu eraill fel y pennir gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

- 4.5. Cynhaliwyd yr is-bwyllgor gyntaf ar 1 Hydref 2024. Ers hynny, mae cynnydd sylweddol wedi'i gyflawni mewn cyfnod byr sydd wedi arwain at lansio'r ymarfer ymgynghori cyhoeddus yn llwyddiannus ym mis Ionawr a chyflwyno Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol i Lywodraeth Cymru ym mis Gorffennaf. Mae Aelodau'r is-bwyllgor wedi elwa o gyfarfod anffurfiol yn bersonol i ddatblygu gweithio ar draws y rhanbarth, ac i archwilio sgiliau a phrofiad a rennir i gefnogi'r gwaith o gyflawni prosiectau trafndiaeth yng Ngogledd Cymru. Bydd y croesffrwythloni rhanbarthol hwn o wybodaeth a sgiliau yn parhau i fod yn ffocws ar gyfer gwaith darparu a monitro yn y dyfodol.

5. ADRODDIAD CHWARTEROL

5.1. Cynnydd o ran gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTP) - Ymgynghoriad

- 5.1.1 Dechreuodd cyfnod ymgynghori 12 wythnos ar y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'i ddogfennau atodol ar 20 Ionawr a daeth i ben ar 14 Ebrill 2025. Arweiniwyd y gwaith gan ARUP ar ran y CBC ac roedd yn cynnwys adnoddau digidol yn ogystal â ffisegol.
- 5.1.2 Roedd adborth o'r ymgynghoriad cyhoeddus yn cynnwys adroddiad ymgynghori a dogfennau ategol a oedd yn eu tro yn llywio ac yn diweddarau'r RTP a'r RTDP. Mae canfyddiadau'r ymgynghoriad a'r deilliannau wedi'u nodi mewn adroddiad i gyfarfod yr Is-bwyllgor ar 30 Mehefin, 2025.
- 5.1.3 Derbyniwyd cyfanswm o 1,684 o ymatebion. Roedd hyn yn cynnwys 1,421 yn ymwneud ag ymgyrch a gefnogwyd gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru yn gwrthwynebu Coridor yr A494/A55/Sir y Fflint (y cyfeirir ato'n gyffredin fel y 'Llwybr Coch') mewn perthynas â'r potensial canfyddedig o gefnffordd a gynigiwyd yn flaenorol yn cael ei chyfeirio fel rhan o ddyhead rhanbarthol mewn rhwydwaith ffyrdd strategol opsiynau i fynd i'r afael â phroblemau sy'n gysylltiedig â thrafnidiaeth. Nid yw'r dyheadau a nodir yn RTP yn bolisiau arfaethedig a fydd yn effeithio ar y rhwydwaith ffyrdd strategol.

Yng nghyfarfod o'r Is-bwyllgor ar 30 Mehefin, diweddarwyd yr Aelodau am atebion i'r ymgynghoriad RTP, gan gynnwys gohebiaeth gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru mewn cysylltiad â'r grŵp gweithredu lleol "Stamp Out The Red Route". Dilynwyd hyn gan ymateb ysgrifenedig a anfonwyd at yr Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru gan Uchelgais Gogledd Cymru. Gellir gweld yr ymateb [yma](#).

Ar yr 2il o Fedi, anfonodd yr Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru llythyr pellach, sydd i'w weld yn Atodiad A. Atebodd Uchelgais Gogledd Cymru y llythyr yma ar 17 Medi, sydd i'w weld yn Atodiad B. Gan fod y llythyr a dderbyniwyd gan yr Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru yn uniaith Saesneg, anfonwyd yr ymateb ar 17 Medi yn Saesneg. Mae'r llythyr wedi'i gyfieithu i'w gynnwys gyda phapurau'r Is-bwyllgor.

- 5.1.4 Ochr yn ochr ag ymatebion unigol i'r ymgynghoriad, nodwyd 37 o ymatebion sefydliadol hefyd.
- 5.1.5 Yn gyffredinol, heblaw am y pryderon a godwyd am y Llwybr Coch, roedd teimlad cyffredinol yr ymatebion yn cefnogi'r cynlluniau a'r cynigion, a chodwyd amrediad eang o faterion, ar draws dulliau cludiant, ynghyd â sylwadau mewn perthynas â materion economaidd, cymdeithasol, ac amgylcheddol a masnachol.
- 5.1.6 Ystyriwyd yr holl adborth a dderbyniwyd yn ofalus, gan lywio'r RTP a'i ddogfennau ategol. Er mwyn helpu i ddangos sut mae'r adborth hwn wedi'i ystyried, mae pynciau'r adborth wedi'u

grwpio a'r ymatebion a ddarparwyd mewn dull 'You Said, We Did', y gellir dod o hyd iddynt yn yr Adroddiad Ymgynghoriad - DOLEN.

- 5.1.7 Paratowyd Datganiad Ôl-fabwysiadu ar gyfer yr Arfarniad Llesiant Integredig (IWBA) hefyd, sy'n egluro sut mae'r adborth wedi siapio'r IWBA a sut mae'r IWBA wedi hysbysu'r dogfennau RTP yn briodol (yn unol â'r egwyddorion Cydraddoldeb, egwyddorion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, yr Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA) a'r asesiadau cysylltiedig 57).
- 5.1.8 Fel rhan o'r gwaith i gwblhau'r RTP yn derfynol, gwnaed gwaith i nodi cofrestr o ymrwymadau. Mae hyn yn cynnwys camau y mae'r CBC wedi ymrwymo i symud ymlaen yn ystod y cyfnod RTP naill ai'r RTP neu fel ymateb i sylw ymgynghori. Bydd aelodau'n cael y diweddariad am hyn mewn cyfarfod yn y dyfodol.

5.2 Cymeradwyo RTP i'w gyflwyno

- 5.2.1 Ar 30 Mehefin 2025 rhoddwyd cyflwyniad i'r RTP a'r dogfennau ategol i'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol. Roedd hyn yn cynnwys diweddariad ar newidiadau i ddogfennau drafft ar ôl ystyried adborth o'r ymgynghoriad cyhoeddus, a hefyd ein bwriad i wneud diwygiadau pellach a therfynol yn barod i'r CBC ym mis Gorffennaf 2025.
- 5.2.2 Argymhellodd yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol y dylai'r CBC gymeradwyo'r RTP a'i ddogfennau ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo a'u cyhoeddi gan y Gweinidogion. Mae'r Is-bwyllgor wedi cydnabod a chanmol swyddogion a phartneriaid am yr ymdrech gydweithredol sylweddol oedd ei hangen i gynhyrchu'r dogfennau hyn yn barod i'w cyflwyno.
- 5.2.3 Ar 18 Gorffennaf, 2025 gwnaeth y CBC y penderfyniad i gymeradwyo Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru a'r ddogfennaeth ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo a'u cyhoeddi gan y Gweinidog ym mis Medi 2025.
- 5.2.4 Mae'r RTP a'i holl ddogfennau cysylltiedig bellach wedi'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru. Disgwylir iddynt gael eu cymeradwyo gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru ym mis Medi. Disgwylir i hyn fod ar ôl y dyddiad cau cyflwyno ar gyfer papurau cyfarfod, felly bydd diweddariad yn cael ei ddarparu ar lafar yn y cyfarfod.

5.3 Grantiau, Moderneiddio a Chronfa Drafnidiaeth Ranbarthol

- 5.3.1 Ar hyn o bryd, mae cyllid gan Lywodraeth Cymru ar gael i awdurdodau lleol ar gyfer cynlluniau trafnidiaeth ar gael drwy un o'r cronfeydd canlynol:

- Cronfa Trafnidiaeth Leol
- Cronfa Ffyrdd Gwydn
- Cronfa Teithio Llesol
- Cronfa Diogelwch ar y Ffyrdd (Refeniw)
- Cronfa Diogelwch ar y Ffyrdd (Cyfalaf)
- Cronfa Llwybrau Diogel mewn Cymunedau
- Cronfa ffyrdd heb eu mabwysiadu
- Cronfa Trawsnewid Cerbydau Allyriadau Isel Iawn

- 5.3.2 Drwy broses o'r enw 'Moderneiddio Grantiau', mae Llywodraeth Cymru yn cyfuno'r ffrydiau cyllido hyn ar gyfer y blynyddoedd i ddod i mewn i un gronfa, a elwir yn y Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol.
- 5.3.3 Drwy drosglwyddo i un Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol, wedi'i yrru gan yr RTP, bwriad Llywodraeth Cymru yw y bydd gan Gyd-bwyllgorau Corfforedig rôl llawer mwy wrth ddyrannu a rheoli gwariant ar seilwaith cyfalaf yng Nghymru.
- 5.3.4 Yn dilyn canllawiau diweddar gan Lywodraeth Cymru, gofynnir i Gyd-bwyllgorau Corfforedig nodi Rhaglen RTP ddrafft sy'n dangos amserlen gyflawni ar gyfer cynlluniau i dderbyn cyllid yn ystod 2026/27 - blwyddyn gyntaf y Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol. Mae swyddogion y CBC ac Arup yn gweithio gyda'r awdurdodau lleol i nodi'r cynlluniau blaenoriaeth o'r Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer dilyniant yn 2026/27. Bydd y broses hon hefyd yn nodi rhai blaenoriaethau ar gyfer blynyddoedd dau a thri. Yna rhaid cyflwyno'r amserlen gyflenwi i Lywodraeth Cymru i'w chymeradwyo cyn i unrhyw gyllid gael ei ryddhau i awdurdodau lleol. Mae'r pwnc hwn yn cael ei ystyried yn fanylach mewn eitem agenda arall yn y cyfarfod hwn.

5.4 Amserlenni ar gyfer RTF

- 5.4.1 Bydd y gwaith yn y chwarter nesaf (a thu hwnt) yn canolbwyntio ar gwblhau'r RTP a datblygu'r rhaglen flaenoriaethol o gynlluniau trafndiaeth i'w hariannu gan y Gronfa Drafnidiaeth Ranbarthol yn 2026/27. Y dyddiadau allweddol ar gyfer y darnau hyn o waith yw:
- **Medi** – Cymeradwyo'r RTP gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru
 - **Medi a Hydref** – gweithio gyda swyddogion awdurdodau lleol a chymorth ymgynghori i nodi a blaenoriaethu cynlluniau trafndiaeth i'w cynnwys yn y rhaglen RTP ddrafft i'w cyflawni yn 2026/27
 - **4 Tachwedd** - briffio anffurfiol Aelodau ar gynlluniau trafndiaeth cyn penderfyniad y CBC.
 - **Dechrau Tachwedd** – cyfarfod CBC arbennig i gymeradwyo'r Rhaglen RTP ddrafft
 - **21 Tachwedd** - Cyflwyno Rhaglen RTP ddrafft i Lywodraeth Cymru
 - **15 Rhagfyr** - diweddariad yr is-bwyllgor ar y cynnydd a'r camau nesaf
 - **19 Rhagfyr** – Adborth gan Lywodraeth Cymru ar y rhaglen RTP ddrafft
 - **30 Ionawr 2026** – Cyflwyno'r Rhaglen RTP derfynol i Lywodraeth Cymru
 - **Mawrth 2026** - Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo rhaglenni RTP ac yn anfon llythyrâu cynnig RTF ar gyfer FY2026-27 at yr awdurdodau lleol a Chyd-bwyllgorau Corfforedig

- 5.5 **Diweddariad ar raglenni a phrosiectau eraill sy'n cael eu cynllunio neu eu cyflwyno gan eraill**
Mae gan yr is-bwyllgor rôl mewn cynllunio, cydlynw a chynghori ar ymatebion rhanbarthol i gynigion Llywodraeth Cymru ar gyfer gwella trafndiaeth gyhoeddus.

5.5.1 Rhwydwaith Gogledd Cymru

Mewn Uwchgynhadledd Trafnidiaeth a gynhaliwyd yn Wrecsam ym mis Mai 2025, lansiodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru Rhwydwaith Gogledd Cymru, gweledigaeth fuddsoddi gwerth biliynau o bunnoedd ar gyfer rhwydwaith trafndiaeth integredig, amledd uchel ar gyfer y rhanbarth. Bydd yn rhwydwaith sydd wedi ei gysylltu'n well, yn fwy hygyrch ac yn llawn cyfleoedd. Mae hefyd yn hwylusydd sylweddol tuag at gyflawni gweledigaeth Rhwydwaith T Trafnidiaeth Cymru – 1 Rhwydwaith, 1 Amserlen, 1 Tocyn, 1 Tîm, ochr yn ochr â'r symudiad tuag at Fasnachfreinio Bysiau.

Roedd y rhaglen a gyhoeddwyd gan Ysgrifennydd y Cabinet yn cynnwys ymyriadau ar draws y tymor byr, canolig a hir, sy'n dod yn fwyfwy uchelgeisiol dros y cyfnod. Yn y tymor byr, roedd hyn yn golygu parhau i gyflwyno'r fflyd newydd o drenau sy'n gwasanaethu Gogledd Cymru, ac ail-frandio Lein y Gororau i Lein Wrecsam-Lerpwl.

Erbyn mis Mai 2026 mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i:

- Ddyblu amllder trenau rhwng Wrecsam a Chaer.
- Uwchraddio gorsafoedd rheilffordd ar Lein Wrecsam-Lerpwl.
- Cynyddu gwasanaethau ar Brif Lein Gogledd Cymru 50%.
- Cyflwyno gwasanaethau bws newydd i wella mynediad at swyddi yn Wrecsam a Glannau Dyfrdwy.
- Lansio trenau uniongyrchol rhwng Llandudno a Lerpwl.
- Dechrau cyflwyno talu wrth ddefnyddio ar wasanaethau rheilffyrdd yng Ngogledd Cymru.
- Dechrau'r gwasanaeth bws T13 rhwng y Rhyl a Wrecsam drwy Ruthun a Dinbych.
- Ychwanegu brandio Metro a Rhwydwaith Gogledd Cymru i drenau, bysiau a gorsafoedd i wneud y rhwydwaith yn haws i'w lywio.

Yn y tair blynedd nesaf maent wedi ymrwymo i:

- Cynnal uwchraddiadau yn Padeswood i ddatgloi mwy o gapasiti cludo nwyddau a theithwyr.
- Dechrau rhedeg dau drên yr awr rhwng Wrecsam a Lerpwl.
- Gwellu diogelwch a mynediad i'r orsaf ym Mwcle.

Yn ystod y pum mlynedd nesaf, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i:

- Cyflwyno mwy o drenau newydd ac adeiladu gorsafoedd newydd.
- Gwellu cysylltiadau rheilffordd â Maes Awyr Manceinion.
- Cael amserlen reilffyrdd gyson ar gyfer Prif Lein Gogledd Cymru.
- Uwchraddio signalau yn Gobowen i gynyddu capasiti ar Lein y Mers.

Hyd at 2035, mae'r ymrwymïadau'n cynnwys:

- Trydaneiddio Prif Lein Gogledd Cymru.
- Cynyddu capasiti plattfform yng ngorsaf reilffordd Caer.
- Rhedeg pedwar trên yr awr o Wrecsam i Lerpwl.
- Cynyddu gwasanaethau ar Brif Lein Gogledd Cymru.
- Gwellu hygyrchedd mewn gorsafoedd yn sylweddol, gan gynnwys camu i mewn i'r trên ar lefel gwastad

Y tu hwnt i 2035, y cynigion yw:

- Cyflwyno gwasanaethau Metro i orsafoedd i'r de o Wrecsam i Gobowen.
- Gwellu amseroedd teithio rhwng Gogledd a De Cymru.
- Adeiladu gorsafoedd newydd i'r gogledd ac i'r de o Wrecsam, gan gynnwys Parkway ar yr A55.
- Trydaneiddio ac ail-signalu Lein y Mers.
- Gwellu cysylltiadau rheilffordd y Gogledd o Wrecsam i Leeds.

Mae'n bwysig nodi, lle mae ymrwymadau Rhwydwaith Gogledd Cymru yn gorgyffwrdd â'r RTP, mae'r ymrwymadau yn unol â gweledigaeth yr RTP. Yn arbennig o ran gwell mynediad i Barth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam, a dyheadau rheilffyrdd ar gyfer Prif Lein Gogledd Cymru, Rheilffordd Wrecsam-Lerpwl, a Chaer i Wrecsam, dan arweiniad athroniaeth Rhwydwaith T.

5.5.2 Metro Gogledd Cymru

Mae Trafnidiaeth Cymru wedi bod yn gweithio gydag awdurdodau lleol yn y rhanbarth ar ddatblygu nifer o brosiectau i wella'r cynnig trafndiaeth gynaliadwy ledled Gogledd Cymru. Mae'r rhain wedi'u hystyried yn y sylfaen bolisi RTP ac yn y cynlluniau RTDP, a fydd yn gweithredu fel y prif fecanwaith ar gyfer cyflawni cyfalaf. Mae'r gwaith wedi cynnwys:

- **Porth Wrecsam:** Fel rhan o Bartneriaeth Porth Wrecsam, mae cynlluniau'n cael eu datblygu ar gyfer canolfan drafndiaeth integredig yng Ngorsaf Gyffredinol Wrecsam sy'n rhan allweddol o raglen adfywio ehangach.
- **Porth Bangor:** Datblygu cynigion i wella cerdded, beicio a mynediad i'r cyhoedd i orsaf Bangor a gwella amgylchedd yr orsaf.
- **Porth Caergybi:** Cynigion i wella amgylchedd yr orsaf a gwella mynediad cynaliadwy i'r orsaf a chyfleusterau'r porthladd, gan gynnwys gwell cysylltedd cerdded, beicio ac olwyno o ganol y dref ac ardaloedd preswyl a gwell darpariaeth bysiau.
- **Porth Caernarfon:** Archwilio opsiynau ar gyfer y ddynesfa ddwyreiniol i ganol y dref y gellir eu hwyluso trwy gael gwared ar y drosffordd neu'r maes parcio aml-lawr presennol.
- **Gwella Gwytnwch y Fenai:** Datblygu opsiynau i wella gwytnwch a dibynadwyedd y pontydd dros y Fenai.
- Nodi opsiynau ar gyfer gwella dewisiadau ar gyfer teithio i'r gwaith mewn safleoedd cyflogaeth mawr gan gynnwys Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy ac Ystâd Ddiwydiannol Wrecsam.
- Nodi opsiynau ar gyfer gwelliannau seilwaith bysiau ledled y rhanbarth a fydd yn hwyluso gwell amser teithio a dibynadwyedd trafndiaeth gyhoeddus.
- Gwaith dichonoldeb sy'n ystyried gwasanaeth bws dwyrain-gorllewin gyda'r bwriad o ategu'r cynnig rheilffyrdd a gwella cysylltedd trawsffiniol.

5.5.3 Bws

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi y bydd pobl ifanc rhwng 16 a 21 oed yn gallu reidio ar fysiau ledled Cymru am £1 yn unig o fis Medi ymlaen. Bydd tocynnau sengl yn costio £1 yn unig a bydd tocynnau diwrnod o £3 ar gael hefyd. Bydd yn caniatáu i bobl ifanc fwynhau teithio diderfyn gydag unrhyw wasanaethau bws sy'n cymryd rhan o 1 Medi am flwyddyn. Bydd Llywodraeth Cymru yn ymestyn y cynllun i blant 5 i 15 oed o fis Tachwedd ymlaen. Bydd prisiau gostyngol presennol i blant yn berthnasol tan hynny. Bydd angen mytravelpass ar bobl ifanc sy'n dymuno elwa o hyn.

Yn ystod yr haf, mae Arriva wedi bod yn rhedeg gwasanaeth newydd Cymru Coastliner: gwasanaeth bysiau haf cyflym newydd rhwng y Rhyl a Llandudno. Gweithredodd rhwng 22 Mehefin a 25 Awst. Roedd y gwasanaeth yn cysylltu y Rhyl a Llandudno mewn llai nag awr, gan alw mewn lleoliadau gan gynnwys Bae Cinmel, Towyn, Abergele, Bae Colwyn a Llandrillo-yn-Rhos. Roedd y bws yn gweithredu bob awr, saith diwrnod yr wythnos, gan ddefnyddio bysiau aerdymheru.

Yn yr Eisteddfod Genedlaethol yn Wrecsam ym mis Awst, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru, TrC ac Arriva wasanaeth T51 newydd TrawsCymru, sy'n cysylltu y Rhyl a Wrecsam o fis Medi ymlaen. Mae hyn yn disodli'r gwasanaeth 51/X51. Mae'r newidiadau allweddol yn cynnwys:

- i. O fis Medi 2025:
 - bysiau bob awr rhwng Rhuthun a Wrecsam (uwchraddiad o'r gwasanaeth bob dwy awr)
 - cyflwyno gwasanaeth bob awr rhwng Wrecsam a'r Rhyl ar ddydd Sul
 - prisiau symlach ac opsiynau tocynnau digidol
- ii. O fis Mawrth 2026:
 - integreiddio gwell â gwasanaethau rheilffyrdd a llwybrau eraill TrawsCymru
 - cerbydau modern, hygyrch newydd wedi'u cynllunio ar gyfer cysur a chynaliadwyedd

Yn ne-orllewin Cymru, rhwng 1 Gorffennaf a 23 Medi, mae Trafnidiaeth Cymru ac awdurdodau lleol wedi cynnal ymgynghoriad ar y rhwydwaith sylfaen arfaethedig ar gyfer y gwasanaethau bws masnachfaint yn y dyfodol. Mae'r amserlen ar gyfer cyflwyno rhwydwaith masnachfaint yn dangos dechrau 2027 ar gyfer De-orllewin Cymru, gyda Gogledd Cymru yn 2028.

5.5.4 Rhwydwaith Ffyrdd Strategol

Rhwng 9 Rhagfyr 2024 a 4 Mawrth 2025, cynhaliodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad ar Gynllun Adnewyddu Pont Afon Dyfrdwy ar yr A494.

Dangosodd yr ymgynghoriad cyhoeddus gefnogaeth gref i ddisodli Pont Afon Dyfrdwy yr A494 cyn gynted â phosibl. Roedd cefnogaeth i Opsiwn E fel ateb a fyddai'n lleihau'r effeithiau yn ystod y gwaith adeiladu, yn darparu sgrinio swm i drigolion lleol trwy fannau gwyrdd newydd ac yn darparu cysylltiadau teithio llesol ar draws Afon Dyfrdwy. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ymgynghori yn nodi ei bod hefyd yn amlwg o'r ymgynghoriad cyhoeddus bod pryder am dagfeydd ar yr A494 a chefnogaeth i gynlluniau a allai liniaru hyn. Prif bwrpas y cynllun yw disodli Pont Afon Dyfrdwy presennol yr A494 sy'n agosáu at ddod i ben ei hoes.

Ar ôl ystyried agweddau technegol, cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y cynllun ynghyd â'r sylwadau cadarnhaol a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus, mae Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru wedi penderfynu mabwysiadu Opsiwn E fel yr Opsiwn a Ffeirir i fynd i'r afael â'r problemau gyda Phont Afon Dyfrdwy presennol yr A494.

Roedd Opsiwn E yn cynnwys:

- Pont Afon Dyfrdwy newydd all-lein ynghyd â chyswllt teithio llesol o fewn tanbont reilffordd bresennol.
- Byddai hyn yn disodli Pont Afon Dyfrdwy gyda phont newydd yn union i fyny'r afon.
- Byddai gwaith ar y rheilffordd yn cael ei leihau gydag ardal ymyl y briffordd bresennol trwy'r strwythur yn cael ei ail-ffurfweddu i hwyluso llwybr teithio llesol.
- Hyd at 3km o lwybrau teithio llesol newydd a gwell.

Y camau nesaf ar gyfer y cynllun yw cwblhau'r dyluniad rhagarweiniol, y Datganiad Amgylcheddol ac adroddiad Cam 3 WeTAG. Yn dilyn hyn, bydd y Gorchmynion drafft yn cael eu cyhoeddi yn unol â Deddf Priffyrdd 1980 a Deddf Caffael Tir 1981.

- 5.5.5 Ym mis Gorffennaf, rhyddhaodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru ddatganiad ysgrifenedig ar 'Cynlluniau ar gyfer ein rhwydwaith ffyrdd'. Esboniodd hyn fod Llywodraeth Cymru bellach yn dechrau gwaith hanfodol i adnewyddu astudiaethau gwytnwch ar gyfer cefnffyrdd. Bydd hyn yn sicrhau bod ganddynt y sylfaen dystiolaeth i lywio penderfyniadau buddsoddi yn y dyfodol, er mwyn sicrhau bod ffyrdd yn parhau i chwarae eu rôl wrth gyflawni polisïau economaidd-gymdeithasol a sero net Cymru. Bydd hyn yn dechrau gydag astudiaethau o'r cefnffyrdd prysuraf: yr A55 a'r A494 yng Ngogledd Cymru a'r M4 yn Ne Cymru.

6. PERFFORMIAD ARIANNOL

- 6.1. Mae'r CBC wedi sicrhau cyllid ychwanegol o £200k gan Lywodraeth Cymru ar gyfer dilyniant RTP ac RTDP ym mlwyddyn ariannol 2025/26.
- 6.2. Mae gwariant ariannol ar gymorth ymgynghori hyd yma wedi cael ei ddefnyddio i gomisiynu ARUP i ddarparu cymorth technegol a chyflenwi ers dechrau 2024 ar gyfer pob elfen o ddarparu RTP. Ar hyn o bryd mae'r gwariant hwn (rhwng 2023/4 a Medi 2025) yn £312,999.41. O hynny, hawliwyd £271,281.95 o grant Llywodraeth Cymru.
- 6.3. Ymunodd Uwch Swyddog Trafnidiaeth ag Uchelgais Gogledd Cymru ym mis Awst ar secondiad dwy flynedd o Drafnidiaeth Cymru. Mae hyn yn dangos y bartneriaeth sy'n gweithio rhwng Uchelgais Gogledd Cymru a sefydliadau eraill sydd â diddordeb mewn cyflawni RTP a RTDP. Disgwylir y bydd yr Uwch Swyddog Trafnidiaeth yn ymgymryd â chyfrifoldebau'r CBC wrth gefnogi'r gwaith o gyflawni'r RTP, gyda chefnogaeth tîm ehangach Uchelgais Gogledd Cymru.
- 6.4. Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn prynu cefnogaeth gan Gyngor Gwynedd fel yr awdurdod lletyol. Mae hyn yn rhoi amser i swyddogion ar gyfer cymorth ar Wasanaethau Cyfreithiol, Gwasanaethau Democrataidd, a chymorth cyllid.

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 7.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol sy'n deillio o'r adroddiad hwn.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1. Rhoddir sylw i'r goblygiadau cyfreithiol a llywodraethu yng nghorff yr adroddiad.

ATODIADAU:

Atodiad A - Llythyr 2il o Fedi gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru

Atodiad B - Llythyr 17eg o Fedi gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

“Dim sylwadau i'w hychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb.”

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

“Credaf fod yr adroddiad yn adlewyrchiad teg o'r sefyllfa gyfredol. Nid oes gennyf wrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir.”